

Høring om eiendomsskatt på arbeidsmaskiner i verk og bruk. Notat til formannskapsmøte i Hammerfest 1.7.2015.

Finansdepartementet har sendt på høring forslag om endring i reglene om eiendomsskatt på arbeidsmaskiner mv. i verk og bruk i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane (eiendomsskattelova). Høringsfristen er 18. september 2015.

I høringsnotatet legger departementet fram to alternative forslag;

Alternativ 1 innebærer at produksjonsutstyr og – installasjoner skal fritas for eiendomsskatt, mens *alternativ 2* ikke bare fritar slikt utstyr, men også innebærer at verk og bruk opphører som egen kategori med den følge at slike eiendommer eiendomsbeskattes som alminnelig næringsseiendom.

Videre i kap 3.5.1. utdypes følgende;

I noen verk og bruk vil disse innretningene utgjøre den vesentlige delen av det faste anlegget. Dette kan for eksempel være tilfelle i store industriallegg, hvor det gjerne er en rekke større installasjoner med nær tilknytning til produksjonsprosessen, og i teleanlegg. I slike anlegg vil installasjoner ofte ikke ha noen funksjon utenom produksjonsvirksomheten. For slike verk og bruk kan begge forslagene medføre at det vesentlige av eiendommen ikke blir eiendomsbeskattet.

I kap 4 heter det at;

Begge de skisserte alternativene vil innebære betydelige skattelettelser for næringslivet i kommuner som har innført eiendomsskatt. Lettelsen for næringslivet motsvares av inntektsbortfall for vertskommunene. De de største utslagene i absolutte beløp vil man finne i kommuner med store industriallegg, for eksempel Aukra, Lindås, Hammerfest, Tysvær og Øygarden. I hver av disse kommunene vil inntektsbortfallet trolig kunne bli i 100-millionersklassen.

Forrige gang eiendomsskatt på verk og bruk ble vurdert endret, var i forbindelse med proposisjon 1 (2011-2012) Skatter, avgifter og toll 2012, men det ble besluttet ikke å gå videre med saken i proposisjon 1 (2012-2013) Skatter, avgifter og toll 2013. Det heter i denne proposisjonen;

Det har ikke vært mulig å finne noen lovtekniske løsninger som gir enklere regler som likestiller ulike typer næringsseiendom uten å påvirke de berørte kommunenes økonomi på en uønsket måte. På denne bakgrunn har regjeringen besluttet ikke å gå videre med saken.

Dersom det nye forslaget går igjennom, vil det ha store konsekvensene for Hammerfest kommune. Inntektsbortfallet vil være på anslagsvis 90 % på verk og bruk.

I 2014 var samlet eiendomsskatt på kr 218 millioner kr. Av dette utgjør verk og bruk 201 millioner kr. Melkøya utgjør 195 millioner kr.

Bortfall av inntekter på nivå 90 % utgjør dermed ca 180 millioner kr. for Hammerfest kommune.

Noen flere konsekvenser og urimeligheter i forbindelse med eventuell endring av eiendomsskatten på verk og bruk:

- Eiendomsskatt har eksistert i over 100 år og omfatter industrianlegg, prosessanlegg, vindkraftanlegg, kraftlinjer etc. Integrerte maskiner og tilbehør har i alle år inngått i skattegrunnlaget.
- Forslaget innebærer et brudd på samfunnskontrakten som ligger til grunn for kommunenes samtykke til naturinngrepene.
- Forslaget vil berøre alle kommuner med verk og bruk, dvs 343 kommuner, ikke kun petroleumskommunene.
- Forslaget er dramatisk for kommunene (anslått av departementet til om lag 1,2 milliarder kroner i reduksjon, sannsynligvis er beløpet mye høyere). Forslaget bør trekkes eller utredes i et lovutvalg.
- Forslaget flytter skatteinntektene fra kommunene til staten.
 - Siden eiendomsskatten kommer i fradrag og i grunnlaget i de statlige skatteordningene (inntekstskatt og særskatt), blir effekten for skatteyter mindre – 27%.
 - Departementet har anslått dette til om lag 300 millioner kroner, men beløpet er trolig høyere.
- Det har vært mange tvistesaker i forbindelse med fastsettelse av eiendomsskattegrunnlaget. Et nytt grensesnitt vil ikke innebære færre, men flere tvistesaker.
- Forslaget er i strid med regjeringens løfte om at kommunene skal få beholde større del av inntektene fra virksomheter som skjer lokalt.
- Regjeringens forslag vil ha særlig negativ effekt på industrikommunene, distriktskommunene med ensidig næringsliv og kommuner med naturbasert industri.
- Kommuner med vindkraftanlegg, teleanlegg og store kraftlinjer vil miste det vesentligste av inntektene fra disse. Det finnes ingen andre kommunale inntekter fra slike anlegg i dag. (Forslagene får ikke betydning for fastsettelsen av eiendomsskattegrunnlaget for vannkraftanlegg)
- Også kommuner som vertskap for oppdrettsanlegg og mineralutvinning rammes.

Et bortfall av 180 millioner kroner vil få store konsekvenser for Hammerfest kommune. Rådmannen antyder følgende:

- Fjerning av 120 mill kr i lønnsmidler.
 - Det betyr at kommuneorganisasjonen må reduseres med ca 200 årsverk.
 - Tjenestetilbudet vil bli betydelig svekket/reduisert eller tjenestetilbud må fjernes
 - De svakeste i samfunnet; førskolebarn, skolebarn, ressurskrevende brukere, pleietrengende
- Fjerning av 60 mill kr på annen drift.
 - Generelle driftsnedskjæringer
 - Tilskudd til lag, foreninger, næringsliv og andre instanser
 - Generell satsing på næringsutvikling
- Ingen investeringer
 - Oppdrag til entreprenører/næringsdrivende